

Nr 4.

Av herr **von Heland m. fl.**, om utfärdande av föreskrifter om ursprungsbeteckning för importerad fisk.

Det svenska fiskets avsättningssvårigheter synas nu ha skärpts i så hög grad på grund av ohejdad import, att vår fiskarbefolkning försatts i ett verkligt nödläge. Åtgärder äro därför i högsta grad påkallade för att möjliggöra en mera tryggad avsättning för det svenska fiskets produkter. Ett förslag i detta syfte föreligger sedan något år tillbaka utarbetat av jordbruksutredningen avseende ursprungsbeteckning för importerad fisk.

Jordbruksutredningen hade vid utarbetandet av sitt förslag dels överlagt med olika representanter för fisket och fiskhandeln, dels inhämtat yttranden från ett flertal sammanslutningar av fiskare och fiskhandlare.

För det norrländska fisket, vilket för närvarande lede av svårt ekonomiskt betryck, vore enligt uttalande av *Gävleborgs läns fiskareförbund* ursprungsbeteckning önskvärd särskilt i fråga om salt fisk, sill och strömming. Landet översvämmades av s. k. islandssill, som på grund av stor prisbillighet undanträngde svensk salt strömming. Ett stävande av importen av utländsk fisk, salt sill och strömming vore en billig fordran, som förr eller senare måste bliva verklighet.

Beträffande förhållandena i Stockholm och mellansverige upplystes av *Stockholms läns fiskareförening* och representanter för skärgårdsfisket, att mera avsevärd import förekomme främst av färsk gädda, abborre, gös, lax, lake, ål och torsk samt småsill, varjämte saltströmming och kräftor importerades. Gädda, abborre, ål och lake infördes levande i s. k. sumpfartyg från Finland (huvudsakligen Åland) samt Estland, lax och laxöring infördes från Finland, Estland och Ryssland, gös, oftast i fruset tillstånd, från nämnda länder jämte Norge, ål från Estland och Norge, torsk, död, och färsk småsill från Norge samt saltströmming från Finland, Estland, Lettland och Ryssland. Under senare tid utförda försök att till Stockholm importera levande torsk ansågos ställa sig så dyrbara, att importen blivit mycket obetydlig.

Ovan berörda import vore så tillvida oläglig för landets och speciellt stockholmstraktens fiskare, att densamma i regel skedde samtidigt med att de svenska fiskarna hade riklig tillgång på liknande fisksorter. Härav följde ett oftast omotiverat prisfall, vilket uppköparna begagnade sig av till förfång för avsättningen av svensk fisk. Importörerna, som i regel torde inköpa den importerade fisken i fast räkning till synnerligen låga pris, hade med anledning härav ett uppenbart intresse av att först sälja de införda fångsterna och därefter i mån av behov svenska fiskares

fångster. Men även om den importerade fisken köptes i fast räkning, kunde icke ett främmande lands exportör, sedan fisken ankommit till Sverige, med framgång söka utvinna ett skäligt pris för sin vara. Han hade att välja mellan att taga det som bjödes eller att återvända med fångsten eller förstöra densamma, med resultat att han föredroge att sälja till det pris, som kunde erhållas. Även svenska fiskares fångster måste sedan säljas till samma låga pris och ej sällan därunder, därest icke, som ofta hände, marknaden blivit så mättad med importerad fisk, att de svenska fångsterna icke kunde säljas utan måste bortkastas. Lax importerades delvis i fruset tillstånd och såldes, sedan den upptinats, som färsk svensk lax. Norsk småsill infördes och såldes av småhandlare som strömming, ehuru den ej alls hade samma smak, samt användes även till böckling, då strömmingen stode högre i pris.

Genom affärsmännens sammanhållning hölles minuthandelspriserna trots de billiga inköpen uppe, vilket kunde ske även om importen varit större än behovet, enär förlusten på ett osålt parti ej vore stor i jämförelse med den å försåld vara löpande avancen. Med nuvarande fiskhandelsorganisation och i städerna gällande bestämmelser rörande rätten att sälja matvaror kunde fiskare ej heller i hast vidtaga en omläggning av distributionen och avsättningen av egna fångster för motverkande av ett brådstörtat prisfall.

Ursprungsbeteckningen eller märkning av importerad fisk kunde anses medföra den fördelen, att det bleve möjligt för svenska fiskare att åstadkomma erforderlig reklam för sina produkter, och de konsumenter, som så önskade, erhöles också möjlighet att vid sina uppköp gynna svenska fiskares produkter. Konsumenterna tillhandlade sig under nuvarande förhållanden ofta utan att äga vetskap därom en sämre vara till ett pris, som vore avsett att gälla för fullgod vara. Ursprungsbeteckning ansåges önskvärd i fråga om importerad fisk av de olika slag, som ovan angivits, dock med undantag för saltströmming. I första hand borde ursprungsbeteckning föreskrivas för sådan importerad fisk och sådan som infördes död men salufördes under benämning färsk fisk.

I fråga om *kräftor*, varav stor och oftast planlös import förekomme, vore ursprungsbeteckning nödvändig, beroende på att kräftor importerades, distribuerades och salufördes under samma förhållanden som ovan angivits såsom normerande i fråga om handeln med färsk fisk, d. v. s. att försäljningen av importerade kräftor oftast gingo före försäljningen av svenska kräftor, ehuru dessa vore färskare och följaktligen bättre.

Ursprungsbeteckningen borde anbringas på allt emballage, vari fisk infördes, distribuerades och salufördes. Affärer, som försålde importerade fisksorter och skaldjur, borde genom tydliga anslag hålla allmänheten underkunnig härom. Större fisksorter, såsom gädda, lax, gös, torsk, lake och ål, borde genom avhuggning av en del av stjärtfenan,

vilket kunde ske utan att skada fisken, utmärkas såsom importerad vara. För lax torde även det engelska systemet med ett i gälen fästet snöre med vidhängande lapp, vara »import» stode angivet, med fördel kunna användas. Kräfter kunde färgas med ett lämpligt ofarligt färgämne, som på ett tydligt sätt angäve kräftorna såsom importerade.

Det borde tillkomma hälsovårds- och polismyndigheterna att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om ursprungsbeteckning. I den mån hushållningssällskapens fiskeritjänstemän kunde och borde utnyttjas för dylikt övervakningsarbete, ägde dessa härför erforderlig praktisk sakkunskap. Straffbestämmelserna för överträdelse av märkningsföreskrifterna borde bland annat innehålla förbud att vidare driva handel med fisk för den, som gjorde sig skyldig till upprepade förseelser mot berörda föreskrifter.

Med avseende på importerad salt eller konserverad fisk kunde ur Stockholms läns fiskares synpunkt ursprungsbeteckning f. n. anses mindre av behovet påkallad. Inläggningen av s. k. saltströmming vore nu icke lönande, huvudsakligen beroende på att konkurrensen med åländsk saltströmming ansåges för stark. Enda vägen att här uppnå bättre förhållanden torde vara, att samarbete etablerades mellan ostkustens och Ålands saltströmmingsinläggare till förhindrande av för stora samtidiga utbud m. m. Kunde sådant samarbete icke åstadkommas, torde i detta fall tullskydd vara enda medlet att förbättra de svenska saltströmmingsfiskarnes avsättningsmöjligheter, således icke ursprungsbeteckning.

Styrelsen för *Skånska ostkustens havsfiskeförening* framhöll det synnerligen önskvärda i att märkning av *all importerad fisk* komme till stånd, under förutsättning att denna märkning kunde ske på ett så effektivt sätt, att fusk helt omöjliggjordes. Som skäl för åtgärden i fråga gällde, att vid den skånska ostkusten ofta förekomme, att mindervärdig utländsk fiskevara importerades och såldes som svensk. Detta hade till följd, dels att allmänheten, vilken ofta ej vore kompetent att bedöma fiskevarans kvalitet i rått tillstånd, efter att gång efter annan hava tillhandlat sig den mindervärdiga fisken, ofta till oskäligt högt pris i förhållande till beskaffenheten, upphörde att köpa fisk, dels att de inhemska fiskarena lede stort förfång genom denna införsel. På grund av densamma hade de ofta svårt att bli av med sin vara och att erhålla önskvärda priser, då den dåliga utländska fisken dumpade ner priserna i kustsamhällena även på den inhemska fullgoda varan.

Av *Fiskeriföreningen Öresund* och andra fiskerirepresentanter från Sveriges sydkust meddelades, att betydande import av fisk till sydsverige äger rum från Danmark. På grund av ifrågavarande stora import kunde under vissa tider på året endast en ringa del av de svenska fiskarens fångster avyttras, oaktat dessa hade fördelen att kunna tidigare torgföras. Då den av svenska fiskare ilandförda fisken i allmänhet vore

friskare och mer välsmakande än den importerade, såldes denna såsom svensk vara och betingade därigenom ett bättre pris, än om rätta ursprunget hade uppgivits.

Importen från Danmark gällde i främsta rummet torsk, sill (strömming), spätta, flundra och lax. Jämväl av tysk lax förekomme betydande import. Även norsk småsill importerades till södra Sverige. Sil-len ankomme i fruset tillstånd, såge fin ut men vore till smaken underlägsen strömming. Det svenska sill- eller strömmingsfisket vid Danmark hade numera nästan upphört på grund av uppställda svårigheter från dansk sida. Å lax hade Danmark infört en lyxtull, vilken det ur svensk synpunkt vore önskvärt att få upphävd.

Den största importen skedde med stora danska fiskkvassar, som efter fiskens hopsamlade från olika fiskelägen norr över införde denna levande. Från södra delen av Öresund hitförde fiskarna själva sina fångster efter att i Dragörs hamn ha överfört fångster från olika fiskelag. Då normalt fiskeväder en tid rådde, måste stora mängder av importerad fisk lagras i sumpar under flera veckors tid i kanalen i Malmö, varest vattnet icke vore renligt. Detta förorsakade avsmak för fisken och efter en tids lagring även förlust i fiskens näringsvärde. Vid lagring av större mängder fisk i sumpar doge en del av fisken dagligen genom kvävning, och då det just vore denna fisk som i första hand utbjödes till salu, insåges lätt behovet av förbud mot för lång sumpning av fisk. De stora lagren av dansk fisk, som ofta varit sumpade veckovis och därför icke kunde falla konsumenterna i smaken, nedsatte värdet även å svensk fisk, som icke genomgått denna långa svältkur, genom att försvåra dess avsättning. Det fiskelag, varav importen vållade störst skada, vore torsk, som infördes i så stora mängder, att dansk torsk helt behärskade torskmaknaden i södra Sverige.

Ursprungs-beteckning borde i främsta rummet införas för importerad torsk, sill och spätta samt kunde väntas medföra den nyttan, att av svenska fiskare fångad fisk, som emedelbart efter ilandförandet torgfördes, av allmänheten komme att uppskattas betydligt över den importerade varan, då upplysning erhöles om ursprunget. Ursprungs-beteckningen borde anordnas på så sätt, att fiskens emballage märktes med ordet »import». Uppdelades innehållet i sådant emballage, borde säljaren vara skyldig att tydligt tillkännagiva fiskens ursprung såväl vid försäljning i butiker som vid ambulerande utminutering. Dessutom borde fångstdatum för fisken angivas genom anslag.

Det borde slutligen uppmärksammas, att de danska importörerna årligen sålde fisk i Sverige för stora belopp utan att här betala någon skatt till stat eller kommun.

Av styrelsen för *Malmöhus läns havsfiskeförening* uttalades, att ursprungs-beteckning av importerad färsk fisk möjligen kunde vara önskvärd, men att styrelsen, med hänsyn till svårigheterna att praktiskt ge-

nomföra åtgärden i fråga och de konsekvenser, densamma skulle kunna medföra för den svenska fiskexporten, icke kunde förorda dylik ursprungs-betecknings införande.

Beträffande fiskeriförhållandena å västkusten framhöll *Svenska västkustfiskarnas centralförbund*, att införseln av annan fisk än sill under de senare åren visat ständig ökning, vilken främst hänfört sig till importen från Norge av färsk saltsjöfisk, såsom torsk, kolja m. fl. fiskslag. De härav framkallade svårigheterna för svenska fiskare att finna avsättning inom landet för sina fångster hade tvingat vår fiskeflotta att alltmer söka sig avsättningsmöjligheter utomlands. Sålunda måste ett hundratal av den bohuslänska fiskeflottans kraftigaste motorfartyg under större delen av året för avsättning av sina fångster angöra utländska hamnar, huvudsakligen då engelska och skotska sådana. Samtidigt exploaterades vår hemmamarknad av Norge, Danmark, Island m. fl. Island och Norge kunde sägas ha lagt beslag på den svenska marknaden beträffande sill. Sålunda försålde exempelvis Island 80 å 85 procent av sin sillfångst i Sverige men utestängde å sin sida varje möjlighet för svenska fiskare att å isländskt territorium ilandföra, försälja eller överlasta sina fångster. Sillen skulle annars med fördel kunna både fiskas och hemföras till Sverige av dess egna fiskare. Samma svårighet bereddes de svenska fiskarna från Norges sida särskilt i avseende å sillfisket. Härtill komme, att man i vårt land genom billiga kombinerade frakttaxor för de norska fiskeriprodukterna gäve dessa möjlighet att undantränga det egna landets fiskeriprodukter. Det kunde ej vara välbetänt att låta dessa förhållanden fortbestå utan restriktiva åtgärder, då den svenska fiskeflottan numera vore mera än tillräcklig för att förse landet med hela dess behov av olika slags fisk.

Beträffande frågan om ursprungs-beteckning av importerad fisk ansåg förbundet, att en dylik åtgärd bör vara ägnad att såväl bereda fiskerinäringen, fiskhandeln och konsumenterna av fisk fördelar som förbättra landets handelsbalans i fråga om fisk. Ursprungs-beteckning vore främst behöflig för *färsk långa* och *torsk* ävensom *torkad* sådan avsedd till spillånga eller annan beredning. Bland motiv för införande av ursprungs-beteckning märktes för det första nödvändigheten att skydda det inhemska storsjöfisket, vars produktion av spillånga hölle på att försvinna, emedan norrmännen införde dels färsk långa för beredning, dels torkad sådan, varvid fisken i fråga fördes i marknaden som svenskfångad vara. Vidare vore att taga i betraktande den år från år ökade importen med dess oförmånliga återverkan på landets handelsbalans och det svenska fiskets ekonomiska läge. Importen representerade dessutom en sämre vara, som erövrade marknaden på en bättrés bekostnad, samt medförde risker genom det beroende av utlandet, vari Sverige kommit i fråga om tillgodosendet av dess fiskbehov.

Ett effektivt sätt att märka importerad torsk och långa, avsedd att

färsk eller spildad eller på annat sätt torkad försäljas å den svenska marknaden, vore att förse varje fisk med en skåra eller runt hål medelst huggpip å fiskens mittsida mittför bukhålan eller, om detta ej betunnas lämpligt, att avlägsna stjärten å den importerade fisken. Vidare borde allt emballage för såväl färsk som torkad vara av anförda fisksorter förse med tydligt intryckt stämpelmärke, upptagande ordet »import» och inköpslandets namn jämte namn och adress å avsändaren.

Även i fråga om importerad *mindre rödspätta* talade fullgoda skäl för märkning. Stor import förekomme nämligen av dansk smårödspätta, som ej finge säljas i Danmark, men förstörde den svenska marknaden. Ifrågasvarande spätta upplagrades i sumpar i de danska hamnarna i avvaktan på gynnsamma konjunkturer å den svenska marknaden och finge ofta ligga i sumparna en längre tid och bli fullkomligt utmagrad. Stora partier infördes till Sverige levande i s. k. kvassar. Vid västkusten funnes hamnar, där vattnet genom kloaker vore så fördärvat, att svenska fiskare vid böter ej finge använda detsamma för spolning av sin fisk, men de danska kvassarna låge med fisken i detta vatten, varigenom fisken försämrades i smak och förstörde marknaden för bättre svenskfångad vid fångstillfället slaktad vara. Genom märkning av utländsk smårödspätta skulle klarhet vinnas, om det vore importerad eller svensk vara, sumpad eller slaktad. Den bättre varan skulle då betalas med ett i förhållande till kvaliteten högre pris samt möjlighet öppnas för svenska fiskare att i större utsträckning upptaga fiske av smårödspätta och föra sina fångster till det egna landet i stället för till England.

Beträffande sättet för märkningen av smårödspätta borde gälla, att all rödspätta under 27 centimeters längd från nospetsen till stjärtenans yttersta spets för att få införas och säljas inom landet skulle vara försedd med särskilt märke i form av en patentknapp eller platta, instucken och fastlåst genom stjärtenans spets, å vilken knapp eller platta ordet »import» jämte avsändarlandets namn skulle vara tydligt anbringat. Vidare borde emballaget vara åsatt stämpelmärke, upptagande ordet »import», exportlandets namn samt avsändarens namn och adress.

Goda skäl talade även för märkning av importerad *makrill*. Den böhussländska fiskarebefolkningen kunde genom sitt fiske mera än väl tillgodose landets behov av nämnda fiskslag. Den makrill, som tillfördes marknaden från svenska fångstplatser, vore som regel dagsfångad prima vara, medan den från Norge och Danmark importerade befunde sig i mindre färskt tillstånd. Importerad makrill vore vanligen lagrad samt påsåd ett flertal gånger och kunde därför ej till smak och kvalitet jämföras med den dagsfångade svenska varan. I trots härav kunde densamma införas och försäljas som prima svensk dagsfångad fisk, ett missförhållande som genom märkningen skulle kunna avhjälpas, samtidigt som den bättre varan skulle komma mera till sin rätt till fördel för såväl producenter som konsumenter. Märkningen borde avse såväl färsk som

saltad eller i helt tillstånd beredd makrill. Sjalva märkningsförfarandet borde bestå i stjärtfenans avlägsnande jämte märkning av emballaget på samma sätt som i fråga om smårödspätta.

Jämväl beträffande s. k. *fiskfileter*, utskurna ur olika slags fisk, såsom forsk, kolja m. fl., anser förbundet ursprungsbeteckning lämplig. Importerade fileter kunde på grund av transporter och lagring ej tillföras den svenska marknaden i samma färiska tillstånd som svenska men kunde dock införas och salubjudas som sådana, vilket utgjorde en illojal konkurrens mot en bättre vara. Genom märkning av den utländska varan möjliggjordes en rättvis kvalitetsvägning mellan denna och svenskfångad vara. Fileter av olika sorters färisk eller konserverad fisk borde få importeras allenast i förpackningar av pergamentpapper om $\frac{1}{2}$ och 1 kilogram, försedda med ordet »import» och ursprungslandets namn i stora bokstäver. Å ytteremballaget borde samma märkning anbringas jämte avsändarens namn och adress. Förbud borde jämväl stadgas för den, som inom landet tillverkade fiskfileter av utländsk råvara, att sälja varan annat än i originalpaket om 1 kilogram med påskrift, att varan framställts av importerad råvara.

Förbundet finner vidare starka skäl föreligga för ursprungsbeteckning av importerad räka. Det bohusländska fisket tillgodosåge numera mer än väl landets behov av räka, och den svenskfångade räkan, som behandlades å fångstplatsen och därifrån i korta fisketurer hemfördes, komme i marknaden i ett betydligt bättre tillstånd än den importerade, som utan kontroll av fisketurens längd efter omlastning och ompackning tillfördes marknaden. Genom ursprungsbetecknings införande skulle konsumenterna tillförsäkras en högre kvalitet samt landets fiskare en rättvisare avvägning i priser mellan bättre inhemsk och sämre utländsk vara, samtidigt som möjlighet skulle öppnas för flera svenska fångstfartyg att delta i detta fiske. Ursprungsbeteckningen borde kunna ordnas genom bestämmelser av innehåll, att utländsk räka finge införas och försäljas endast i originalförpackningar om högst 1 kilogram, inlagda i låda eller kartong, försedd med ordet »import» och exportlandets namn. Samma märke jämte avsändarens namn och adress borde åsättas ytterförpackningen.

En fiskvara, som icke under några förhållanden borde få införas, vore *sumpdöd fisk* (torsk). Sådan vara importerades bevisligen och såldes som svenskfångad till stor skada för den svenskfångade slaktade fiskens renommé. All importerad torsk borde därför märkas, vilket lämligen kunde ske genom stadgande, att varje sådan fisk skulle vara försedd med en knapp eller platta, instucken och tillåst genom fiskens stjärtfena och med ordet »import» jämte exportlandets namn ingraverat.

Att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om ursprungsbeteckning torde enligt förbundets uppfattning närmast böra anförtros åt landets polis- och hälsovårdsmyndigheter. Det kunde dessutom tänkas lämpligt,

att tullmyndigheterna finge i uppdrag att utöva kontroll a området samt anmäla överträdelse av bestämmelserna i fråga.

Utöver behovet av ursprungsbeteckning i ovan anförda fall framhåller Svenska västkustfiskarnas centralförbund nödvändigheten av åtgärder till skydd mot importen av sill, isländsk och norsk såväl färsk som saltad eller på annat sätt beredd, ävensom mot importen av *hummer*. Dessutom anses behöfligt, att de svenska järnvägsfrakterna revideras beträffande kombinerade taxor i trafik med Norge ävensom inom Sverige.

Göteborgs och Bohus läns havsfiskeförenings styrelse påpekade, att märkning redan sker av vissa fiskvaror, nämligen spillånga och kabeljo men ej av den utländska utan av den svenska varan. Ifrågavarande märkning vore förbunden med kontroll över varans beredning, och endast den vid kontrollen godkända varan märktes. Kontrollen, som vore frivillig, reglerades genom en kungörelse av länsstyrelsen samt hade slagit fullkomligt igenom i fråga om spillånga. Styrelsen ansåge det lämpligt, att möjligheten av att genom stämpel eller plomb märka importerad *saltad eller torkad fisk* toges under övervägande. Märket borde emellertid då vara så beskaffat, att det dels ej kunde förväxlas med de vid nyssberörda kontroll använda svenska stämplarna, dels ej komme att uppfattas som reklam eller kontrollmärke. Även i fråga om *fiskkonserver* vore ursprungsbeteckning önskvärd.

Inom styrelsen hade uttalanden gjorts även för märkning av importerad färsk fisk, men styrelsen ville dock bestämt avstyrka alla åtgärder i dylikt syfte. Märkning av de lådor med utländsk fisk, som t. ex. försålles å fiskauktionerna i Göteborg, skulle bliva utan betydelse, då köparna alltid visste, om fisken vore utländsk eller ej. Skulle utländsk fisk även i engros- och detaljhandeln förvaras i särskilt märkta lådor och fiskhandlarna alltså nödgas att hålla två lådtypeper, vore anledning befara, att fiskhandeln skulle ofördelaktigt påverkas. För övrigt torde det bliva omöjligt att övervaka, att svensk och utländsk fisk ej blandades samman. Det tyngst vägande skälet mot åtgärden i fråga vore emellertid, att densamma med all säkerhet skulle ha till följd liknande bestämmelser i de länder, dit svensk fisk exporterades eller där våra fiskare själva direkt avsatte sina fångster. Införseln av färsk fisk till Sverige utgjorde år 1930 11.3 miljoner kilogram men exporten cirka 19.2 miljoner, därav cirka 13.9 miljoner kilogram sill, vartill komme den av fiskare till utlandet direkt försålda fisken, enligt beräkning för år 1929 uppgående till cirka 9.2 miljoner kilogram. Skulle våra fiskeexportörer och fiskare märka all denna fisk före exporten, komme vår fiskeexport och vårt fiske helt visst att tillfogas ett högst allvarligt avbräck, vilket i sista hand skulle gå ut över fiskarne.

Styrelsen anför slutligen, att då bland fiskare även frågan om märkning av den svenska fisken i stället för den utländska diskuterats, ville styrelsen utan att göra något eget uttalande omnämna detta förslag och

samtidigt fästa uppmärksamhet på den nyligen antagna engelska lagen om rätt att anbringa nationalmärke å engelskfångad fisk.

Av *Riksföreningen för fiskpropaganda*, Göteborg, förordade märknings- och andra åtgärder i avseende å importerade *fiskfileter, spillånga och annan torkad fisk, räkor, sumpdöd fisk samt norsk isad makrill* av ungefär samma innebörd som de av västkustfiskarnes centralförbund enligt ovan föreslagna. Beträffande spillånga har Bohusläns fiskberedares försäljningsförening i skrivelse till Riksföreningen för fiskpropaganda framhållit, att beredning av spillånga, vilken tidigare förekommit endast i Bohuslän, numera påbörjats även i Norge. Om ej skyddsåtgärder vidtagas, vore det därför fara värt, att det svenska storsjöfisket måste nedläggas, enär de norska fiskarne kunde sälja sin råvara för 20 å 22 öre utan huvud, medan svenska fiskare klagade över att det av föreningen betalade priset av 35 öre med huvud vore för lågt för att driften med de långa resorna och högre omkostnader skulle löna sig.

Riksföreningen ingick även utförligt på olika svårigheter för det svenska fisket, som anses sammanhänga med i Norge, Island och Danmark rådande fiskeriförhållanden, samt med av statens järnvägar tillämpade frakttaxor för fisk. I sist berörda avseende framhålles, att svenska järnvägsstyrelsens avtal med den norska på vissa sträckor inom Sverige medger norrmännen billigare frakter än svenskarna själva. Som exempel härpå anföres, att frakten för 10,000 kilogram Bergen—Arvika (658 kilometer) utgör 221 kronor 60 öre mot 230 kronor Göteborg—Arvika (281 kilometer). Mot nämnda frakt å en kombinerad svensk—norsk sträcka å 658 kilometer stode en frakt av 312 kronor 80 öre för en lika lång svensk sträcka (Göteborg—Ljusdal 660 kilometer). Fredrikshald—Malmö (519 kilometer) kostade 260 kronor 50 öre men Strömstad—Malmö (480 kilometer) 276 kronor. Man måste alltså gå in till norsk hamn med svenska sillfångster för att komma i åtnjutande av en billigare frakt till Malmö. På grund av dessa fraktförhållanden kunde norrmännen, som under vissa tider hade stor tillgång särskilt på billig torsk och kolja, sälja dessa och andra fisksorter över hela norra och mellersta Sverige till så låga priser, att grosshandeln i Göteborg och andra svenska fiskcentra ej kunde konkurrera ens vid lika produktionskostnader. Nu hade Sverige emellertid icke såsom Norge tillgång till fiskbankar, där fisket i stor utsträckning kunde bedrivas med handlina av enskilda personer, utan svenskarna måste giva sig ut på större avstånd från kusten, ända till Nordsjön, vilket krävde stora, dyrbara båtar och dyrbara fångstredskap. Svenskarnas driftkostnader bleve därför ojämförligt högre än norrmännens, varför de förra behövde ett högre pris på sina produkter. Högre pris på den svenska varan vore också berättigat på grund av dess högre kvalitet oavsett färskhetsgraden, vilken i fråga om norsk vara icke kunde kontrolleras. Genomsnittspriset för den norska torsken, som exporterades dels hel, dels i

fileter till Sverige, torde ligga omkring 8 öre per kilogram mot 31 öre för i Göteborg år 1930 landad torsk.

Det svenska fisket och engroshandeln hade under de senaste åren lidit mycket av de norska och danska fiskfileter, som utbjudits till oerhört låga priser. De norska fileterna framställdes av fisk, som ilandförts självdöd, d. v. s. ej slaktad omedelbart efter fångsten. Fileterna brukade oftast frysas men vore vid försäljningen i minuthandeln vanligen upptinade och såldes därför som färska, ehuru hållbarheten mycket nedsatts och smaken försämrats genom den genomgångna proceduren. De danska fileterna framställdes industrimässigt av vanligen mager mindre kusttorsk, varav förekomsten i de danska farvattnen vore riklig.

Konsumenterna profiterade ej av de billiga inköspriserna på utländska fiskvaror och fisk, ty i minuthandeln skilde sig priserna på svensk och utländsk vara icke i den grad, som skillnaden i inköspris borde medföra, vilket delvis förklarades därav, att en större procent av den importerade fisken måste kasseras.

I fråga om större vintersill täcktes för närvarande landets behov icke av det egna fisket, men detta berodde på att norrmännen uppställde hinder för såväl transitering till Sverige av svenska fiskares utanför norska territorialgränsen gjorda fångster som dessas försäljning i norsk hamn.

Från det isländska sillfisket vore svenskarna, som på sin tid bragte detta till en oanad höjd med investering av betydande kapital i saltningsstationer på Island, numera utestängda. Prissättningen å salt och kryddad islandssill bestämdes av ett isländskt monopol, medan cirka 80 procent av Islands hela produktion av sådan sill avsattes i Sverige. Numera deltog endast ett fåtal kuttrar från Bohuslän i det isländska sillfisket. Däremot ägnade sig norrmännen, som ägde en gynnsammare fiskeribas än vi, allt mera åt detta fiske, och av den till Sverige importerade isländska salt- och kryddsillen torde cirka $\frac{1}{3}$ vara fiskad av norrmän. Importen till Sverige vore tullfri, medan i Norge gällde en tull av 50 öre per kilogram. Med utgångspunkt från norrmännens ifrågavarande beroende av den svenska marknaden borde ett avskaffande av ovan berörda av Norge uppställda hinder för det svenska fisket kunna framtvingas. Vad Island beträffade, vore det en nödvändighet, att svenska fiskare åter finge rättighet att använda isländska hamnar som bas för beredning och hemsändning av fångade sillpartier.

I Danmark tillämpades tull med 1 krona per kilogram vid införsel av hummer, räkor, sjökräftor och lax, varför svenska fiskare där icke kunde ilandföra fångster av nämnda skaldjur och fiskslag. Antingen borde ifrågavarande tullar avskaffas eller ock tullar av samma höjd påläggas vid införsel från Danmark av anförda produkter.

Beträffande frågan om ursprungsbeteckningen av importerad fisk har jordbruksutredningen även överlagt med representanter för gross- och detaljhandeln inom fiskeribranschen ävensom inhämtat yttranden från

vissa organisationer inom nämnda bransch. Härvid hava i huvudsak framkommit följande synpunkter.

Av *Svenska fiskhandelsförbundet*, Göteborg, meddelades, att förbundet på det livligaste förordade alla åtgärder, som kunde vidtagas för att öka konsumtionen av svenskfångad fisk. Förbundets styrelse ansåge det emellertid förenat med praktiska svårigheter att förse *färsk* fisk med ursprungsbeteckning i annan mån, än att det yttre emballaget (lådor, korgar o. s. v.) försågos med sådan beteckning, och styrelsen vore ej i tillfälle att anvisa något sätt för en praktisk märkning av själva varan. Däremot vore det dess åsikt, att förarbetad färsk fisk, som fiskfileter, lämpligen borde märkas å såväl inre som yttre emballage och att saltad och torkad fisk borde direkt åsättas ett lämpligt importmärke.

Av representanter för grosshandeln med fisk i Stockholm har upplysts, att praktiskt taget varje fiskaffär i staden förde utländsk fisk, såsom särskilt hälleflundra och s. k. ålandsfisk, d. v. s. levande gädda, abborre, o. d. Cirka 90 procent av all gädda och abborre samt all hälleflundra, som såldes i Stockholm, vore av utländsk ursprung. Fisken komme i emballage, som ej lämpade sig att föra in i detaljaffärerna. Rätt stor införsel förekomme även av fiskfileter (mest av torsk) särskilt från Norge och Danmark. Man hade börjat med tillverkning av sådana även i södra Sverige. Ifråga om lax föreläge importbehov, ty laxfisket i Norrland hade starkt minskats. Beträffande gädda, abborre o. d. besvarades ej västkusten av import, ty dessa fiskslag användes ej här i större omfattning. Standardisering ifråga om handeln med färsk fisk vore svår att genomföra, medan fisken förstördes för fort. Vid tillämpning av ursprungsbeteckning bleve det svåraste att övervaka bestämmelsernas efterlevnad, och mycket fusk kunde befaras. Priset på svensk fisk kunde också i vissa fall dragas ner genom märkning och därmed följande lägre prissättning av den utländska, ehuru väl i allmänhet gällde, att importen på grund av varans lättförstörbarhet icke kunde ske i större mängder åt gången.

Av representanter för *Stockholms fiskhandlarförening* framhölls, att skydd i någon form för den svenska fisken syntes önskvärd. Man sålde nu estlandslake, estlandsgös o. s. v. som svensk vara, emedan denna utom ifråga om gädda, abborre o. d. vore av högre kvalitet. Allmänheten föredroge svensk fisk, även om denna ställde sig dyrare. Mycken torsk, s. k. atlantertorsk, infördes i levande tillstånd från Norge, varvid frakterna ställde sig dyra. Ifrågavarande import vore onödig. Med avseende på märkningen ställde det sig svårt att ha den utländska fisken på särskild plats i butikerna. Däremot lämpade sig skyltning vid eller över varan bra. Ifråga om större fiskslag, såsom t. ex. hälleflundra, kunde märkning av själva fisken införas.

I yttrande av styrelsen för *Göteborgs färsk-fisk-grossisters förening* uttalades stor tillfredsställelse över att den för fiskerinäringen så viktiga frågan om ursprungsbeteckning av importerad fisk upptagits till utred-

ning. Styrelsen tillstyrkte i princip, att åtgärder vidtoges för att skydda den svenska färskfiskmarknaden mot dumping av utländsk, mindervärdig fisk, som icke blott hotade att förstöra den svenska fiskhandeln ekonomiskt utan även försvårade en önskvärd konsumtionsökning av ett så viktigt folknäringsmedel som fisk.

En nytillkommen fråga, som tarvade särskild uppmärksamhet, vore den alltmera tilltagande importen av förarbetad fisk, speciellt torskfileter. Dessa framställdes dels av norsk, dels av dansk fisk, dels av importerad frusen fisk. Fileter av den senare kategori såldes på landsorten under det vilseledande namnet göteborgsfileter. Handeln med utländska fiskfileter, som oftast vore framställda av lagrad fisk och även i många fall behandlade med kemiska preparat, torde böra underkastas särskilda bestämmelser.

Vid en konferens med representant för *den statliga fiskeriförvaltningen* meddelades, att lantbruksstyrelsen med avseende på ett tidigare framkommet förslag om märkning av fisk ställt sig avvisande, enär det i allmänhet icke ansåges praktiskt möjligt att märka själva fisken. Hinder borde emellertid ej möta att i vissa fall införa märkning. Frivillig märkning av svensk spillånga har genomförts, och man kunde märka även norsk sådan. Beträffande salt sill ävensom strömming i tunnor, varav införsel förekomme från Finland, kunde märkning av emballaget anordnas. I princip syntes intet vara att invända mot ursprungsbeteckning, men en sådan vore förenad med stora kontrollsvårigheter. Sverige hade större export än import av färsk fisk. Svenska fiskare sålde dessutom ofta ock i stor omfattning sina fångster i Danmark, England och Norge. Importen av dansk sill och norsk småsill ägde rum huvudsakligen, då vi icke hade tillräcklig egen tillförsel, samt vore till gagn för det svenska fisket genom att tillförseln hölles jämnare. Utbytet av fisk med utlandet vore därför av stor betydelse. Märkningen utgjorde ett invecklat problem. Skyltning skulle bli nödvändig i praktiskt taget alla fiskaffärer, ty alla förde något slag av utländsk fisk, färsk, torkad, saltad eller inlagd o. s. v. Blev den utländska fisken mycket billig, kunde det dessutom befaras, att den genom märkningen skulle kunna i högre grad undantränga den svenska eller åtminstone nedpressa priset å denna.

Jordbruksutredningen förklarade sig för sin del ha kommit till den uppfattningen, att genomförandet av ursprungsbeteckning ifråga om vissa slag av importerad fisk skulle beteckna en ur skilda synpunkter lämplig och behövlig åtgärd. Med avseende på farhågorna beträffande åtgärdens följder för fiskexporten erinrade jordbruksutredningen, att fiskexport av större ekonomisk betydelse förekommer endast ifråga om ett fåtal fiskslag, såsom sill, ål, makrill, rocka, torsk, skarpsill samt lax och laxöring. Exporten ifråga sker i främsta rummet till Tyskland samt i övrigt huvudsakligen till England och de nordiska grannländerna. Förstnämnda land exporterar visserligen lax i avsevärd omfattning bland annat till Sverige, men då Tyskland samtidigt importerar fisk i stora kvantiteter från skilda

länder, torde genomförandet av ursprungs-beteckning i Sverige icke behöva giva anledning till liknande anordningar i Tyskland. Det sagda synes ännu mera gälla beträffande England, som endast i fråga om skarp-sill äger någon export av betydelse till Sverige. Importen av fisk till Sverige kommer främst från Norge, Danmark och Finland samt ifråga om sill dessutom Island. Det skulle alltså vara från dessa länder, som mot-åtgärder i anledning av ursprungs-beteckningens införande närmast kunde vara att vänta. Island kan dock här lämnas ur räkningen, då export av svensk fisk till nämnda land icke förekommer. Den svenska fiskexporten till Finland är som helhet jämförelsevis obetydlig och består företrädesvis av saltad sill, vars svenska ursprung redan nu torde framgå av beteckningar å emballaget. Till Norge exporteras främst färsk makrill, skarp-sill och torsk, men exporten är i sin helhet ej särdeles betydande. Fisk-exporten till Danmark avser framför allt ål samt i övrigt huvudsakligen sill och makrill. För såväl Norges som särskilt Danmarks vidkommande torde gälla, att importen av svensk fisk delvis avser transitohandel, i vilket fall ursprungs-beteckning ur nämnda länders synpunkt knappast kan äga någon betydelse.

Jordbruksutredningen var emellertid av den uppfattningen, att även om införandet av ursprungs-beteckning å fisk i Sverige skulle framkalla liknande åtgärder i vissa grannländer borde detta icke få hindra ifrå-gavarande anordnings genomförande i vårt land. Av vad som framkommit vid den verkställda utredningen i ämnet hade nämligen jordbruksutredningen ansett sig kunna draga slutsatsen, att ursprungs-beteckning ifrå-ga om vissa importerade fiskslag har viktiga uppgifter att fylla i skilda hän-seenden. Sålunda synes tydligt, att landets fiske röner betydande avbräck genom importen av fisk, som beträffande färskhet och andra kvalitetsegenskaper till stor del är underlägsen svenskfångad vara och i dylikt fall ej sällan utbjudes som svenskfångad. Ifrå-gavarande import är ägnad att minska avsättningsmöjligheterna för inhemsk fisk dels direkt genom den ökning av tillgången, som importen representerar, dels indirekt genom att konsumenterna då de erhålla fisk av mindervärdig beskaffenhet, föranle-das att underskatta fisk såsom föredöme överhuvud taget. Den rikliga fiskimporten torde ej sällan medföra, att svenska fiskare icke kunna finna köpare till sina fångster, och det synes icke råda något tvivel därom att ifrå-gavarande import utövar en pristryckande inverkan å den svenska fiskmarknaden till djupgående ekonomisk skada för landets fiskare utan att konsumenterna därav få njuta någon fördel.

Under sådana förhållanden och då landets egen fiskerinäring torde få anses ha nått den utveckling, att densamma i stort sett kan fylla det in-hemska behovet av fisk med förstklassiga produkter, fann jordbruksut-redningen ursprungs-beteckning av importerad fisk utgöra ett lämpligt medel för det inhemska fiskets stöd-jande. Genom ifrå-gavarande anord-nings skulle allmänheten sålunda beredas möjlighet att vid sina uppköp

undvika mindervärdig utländsk fisk, vilket, samtidigt som konsumenternas eget intresse därigenom bleve tillgodosett, torde kunna beräknas medföra ökade avsättningsmöjligheter för svenskfångad vara och en prissättning av denna, som bättre än hittills motsvarar dess kvalitet.

Ur konsumtionens synpunkt synes ursprungsbeteckningen ävenledes ägnad att erbjuda viktiga fördelar, främst då den nyss berörda förbättrade möjligheten att undvika mindervärdig vara. Det är vidare sannolikt, att den kvalitativt sämre varan i marknaden kommer att prissättas på ett sätt, som bättre än hittills motsvarar dess värde, vilket förhållande ävenledes bör ligga i konsumenternas intresse. Här berörda förhållande, nämligen att utländsk fisk efter ursprungsbetecknings införande i viss utsträckning torde komma att betinga relativt lägre pris i minuthandeln, skulle ju möjligen kunna tänkas medföra ökad konsumtion av sådan fisk till skada för det svenska fisket. Då det såsom i förevarande fall närmast gäller färsk fisk, anser emellertid jordbruksutredningen en dylik farhåga föga grundad, ty i fråga om sådan fisk är färskhetsgraden av så avgörande betydelse för fiskens smak och värde, att denna i främsta rummet torde bli bestämmande för konsumentens inköp.

Behov av ursprungsbeteckning fann jordbruksutredningen i främsta rummet föreligga beträffande färsk fisk. Beaktansvärda skäl synas emellertid tala för berörda åtgärds vidtagande även i fråga om vissa slag av saltad eller torkad fisk samt av fisk beredda produkter. Visserligen synes ursprungsbeteckningen i nu avsedda fall icke äga samma betydelse för bedömning av de salubjudna varornas kvalitet och värde, som då det gäller färsk fisk, men densamma torde likväl kunna tjäna som ett ej oviktigt stöd för den inhemska fiskerinäringen i konkurrensen med de utländska produkterna. Särskilt må härvid framhållas, att i den mån allmänheten vid sina inköp skulle önska gynna landets egna produkter, giver ursprungsbeteckningen värdefull ledning vid urvalet, samtidigt som densamma generellt kan anses möjliggöra en förbättrad överblick över förhållandena å fiskmarknaden.

De särskilda slag av importerad fisk och fiskvaror, som jordbruksutredningen i anslutning till ovanstående ansåg böra ursprungsbetecknas, äro följande:

a) Färsk fisk:

Abborre	Makrill
Gädda	Långa
Gös	Rödspätta och flundra
Hälleflundra	Strömning
Kolja	Torsk
Lake	Ål
Lax och laxöring	

b) Saltad fisk:

Lax och laxöring	Torsk
Långa	Sill (inkl. småsill)

c) Torkad fisk:

Långa	Torsk
-------	-------

d) Fiskvaror:

Fiskfileter	Fiskkonserver
-------------	---------------

Från fiskerinäringens sida hava önskemål framförts beträffande ursprungsbeteckning jämväl för vissa slag av importerade skaldjur närmare bestämt *kräftor, hummer och räkor*. Vad först kräftor beträffar, äro ju landets egna tillgångar begränsade, och viss import kan här anses ofrånkomlig för behovets fyllande. Ifråga om hummer och räkor är läget ett annat, i det landets konsumtion av dessa produkter borde kunna tillgodoses genom en utveckling av det egna fisket. Då nu ursprungsbeteckning ifrågasatts för nämnda skaldjur, torde syftet vara att därmed förhindra ett utbudande av importerade, ifråga om färskhet och andra kvalitets-egenskaper mindervärdiga produkter som svenska, alltså ett gemensamt producent- och konsumentintresse. Genom ett dylikt lörhindrande skulle vidare vinnas, att de färska inhemska produkterna i marknaden skulle kunna prissättas på ett sätt, som gjorde mera rättvisa än hittills åt deras högre kvalitet. Jordbruksutredningen fann för sin del dessa synpunkter beaktansvärda och ansåg följaktligen, att det inhemska skaldjursfisket borde befrämjas genom ursprungsbetecknings införande ifråga om ovan nämnda slag av importerade skaldjur.

En grundförutsättning för att ett införande av ursprungsbeteckning skall kunna fylla sitt ändamål är tydligen, att denna anordnas på ett i möjligaste mån effektivt sätt. Jordbruksutredningen var av den principiella uppfattningen, att ursprungsbeteckningens praktiska genomförande borde ske under sådana former, att största möjliga säkerhet för en effektiv tillämpning erhöles, även om de härför erforderliga åtgärderna i någon mån skulle medföra olägenheter för importen och den inre handelsomsättningen.

Den effektivaste metoden för ursprungsbeteckning är tydligen att genomföra en systematisk märkning av själva varan. Jordbruksutredningen ansåg också, att ifrågavarande metod borde användas, i den mån detta låter sig göra utan att skada varan eller alltför mycket betunga handelsrörelsen. Beträffande produkter, för vilka anförda metod icke lämpar sig, har man att söka andra tillvägagångssätt, anpassade efter respektive produkters art och de former, varunder produkterna saluföras i parti- och detaljhandeln. Varor, vilkas utminuterings nödvändiggör visst emballage, torde sålunda kunna ursprungsbetecknas å berörda emballage, varjämte ifråga om vissa produkter upplysning om ursprunget torde böra lämnas genom skylt eller anslag i de butiker, där produkterna saluföras. Ifråga om va-

ror, som säljas i lös vikt, styckevis o. d. direkt från korg, låda eller annat kärl, synes erforderligt, dels att ifrågavarande kärl märkas, dels att varans utländska ursprung tillkännagives genom anslag eller skylt.

För att säkerställa en effektiv tillämpning av ursprungsbeteckningen är det vidare tydligen nödvändigt att träffa anstalter för att varans ursprung bekantgöres på samtliga de stadier, densamma passerar, innan den når konsumenten. I angivna syfte synes för det första behöfligt, att varan eller dess emballage är åsatt ursprungsbeteckning redan vid själva importtillfället och att alltså vara, som saknar sådan beteckning, icke får passera tullgränsen. Vid varans vidare befordran, eventuellt genom en eller flera mellanhänder, till minuthandlaren bör det åligga vederbörande försäljare att tillse, att varan på varje mellanled och vid leveransen till minuthandlaren är ursprungsbetecknad på samma sätt som vid importtillfället. Såsom ytterligare säkerhetsåtgärd för att varans ursprung genomgående skall bli känt bör skyldighet stadgas för importören och eventuella mellanhänder att å fakturor och andra med varans försäljning sammanhörande handlingar tydligt ange varans utländska ursprung.

Med utgångspunkt från ovan anförda synpunkter framlade jordbruksutredningen följande förslag beträffande sättet för ursprungsbeteckningens anordning.

Färsk gädda, gös, hälleflundra, kolja, lake, makrill och ål, färsk och saltad lax samt färsk, saltad och torkad långa och torsk. Fisk av dessa slag bör vid import vara märkt på så sätt, att hål av lämplig storlek medelst huggpipa anbringats i stjärten, varjämte orden »utländsk fisk» böra vara åsatta det kärl, vari fisken förvaras. Det sistnämnda bör gälla även om kärl, varifrån fisk av ifrågavarande slag utminuterar eller utbjudes till försäljning, varjämte över eller invid sådant kärl skylt eller anslag med nyss anförda ord bör finnas uppsatt.

Färsk abborre, rödspätta, flundra och strömming samt färsk och saltad laxöring och sill. Ursprungsbeteckningen bör anordnas på samma sätt som i fråga om nyssnämnda fiskslag med undantag av att märkning genom hål i stjärten ej här synes lämplig.

Fiskfileter och fiskkonserver. Vid import böra dessa varor vara märkta med orden »utländsk vara» å emballaget, såväl det yttre som det inre, och vid utminuterar bör liknande märkning iakttagas, varjämte vid den plats, där dylik vara finnes framlagd för försäljning eller skyltning, bör vara uppsatt skyltar eller anslag med nyssnämnda ord.

Skaldjur. Då kräftor, hummer och räkor importeras, bör det kärl, (korg, låda etc.) vari de förvaras, vara åsatt orden »utländska kräftor» respektive »utländsk hummer» o. s. v. På samma sätt bör kärl märkas, varifrån utminuterar eller vari utställning till försäljning sker. Dessutom bör invid eller över sådant kärl skylt eller anslag, försett med motsvarande inskrift, finnas uppsatt.

Förutom ovan berörda anordningar bör genomgående gälla, att försäljare av importerade produkter av ifrågavarande slag böra vara plik-

tiga att tillse, det föreskriven ursprungsbeteckning finnes åsatt varornas emballage under hela deras passage från importstället till den slutliga mottagaren. Vidare bör föreskrivas, att å fakturor och dylika affärshandlingar, avseende importvaror av förevarande slag och utfärdade i samband med varornas omsättning i partihandeln, varornas ursprung skall finnas tydligt angivet. Vad beträffar den närmare utformningen av de tillämpningsbestämmelser, som erfordras för genomförande av ursprungsbeteckning i ovan föreslagen omfattning, ansåg jordbruksutredningen, att deras utarbetande och utfärdande lämpligen borde uppdragas åt lantbruksstyrelsen.

Slutligen framhöll jordbruksutredningen, att ett genomförande av den föreslagna ursprungsbeteckningen på avsett sätt givetvis förutsätter, att effektiv kontroll utövas över att föreskrifterna å området noggrant efterlevas. Dylik kontroll bör för det första verkställas av tullmyndigheterna, åt vilka det synes böra uppdragas att tillse, att vederbörande varor vid importen äro ursprungsbetecknade på föreskrivet sätt. Motsvarande kontroll vid den inrikes handeln med ifrågavarande produkter torde närmast böra åligga de myndigheter, som för närvarande utöva tillsyn över livsmedelshandeln, d. v. s. hälsovårdspolisens eller, där dylik polis saknas, den ordinarie polismyndigheten. Det synes emellertid böra övervägas, huruvida icke för ökad effektivitets vinnande en förstärkning av kontrollanordningarna bör vidtagas. Jordbruksutredningen ansåg för sin del behov av sådan förstärkning föreligga samt ifrågasatte i angivna syfte såsom en möjlig utväg, att statens och hushållningssällskapens konsulentorganisation å livsmedelsområdet toges i anspråk för ifrågavarande kontrollverksamhet i den utsträckning, som må befinnas förenlig med berörda organisations övriga nödvändiga arbetsuppgifter. Såsom ytterligare en åtgärd för skärpning av kontrollen torde kunna tänkas lämpligt att livsmedelsproduktionens egna organisationer biträda vid kontrollen genom särskilt utsedda kontrollanter, vilka eventuellt kunde utrustas med polismans befogenhet på förevarande område.

Med hänvisning till ovan refererade utredning få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av föreskrifter om ursprungsbeteckning för importerad fisk i enlighet med jordbruksutredningens i november 1931 framlagda förslag.

Stockholm den 12 januari 1933.

Ernst Svensson.

J. A. Larsson.

Erik von Heland.

Joh. Johansson,
Friggeråker.

Per Andersson.

K. G. Westman.

Anton Pettersson.